

İstanbul, 17 Ağustos 2018

2018/825

GENEL MEKTUP
No: 804

İlgili: Aracı Kurumlar
Bankalar

Bilgi: Portföy Yönetim Şirketleri
Yatırım Ortaklıkları

Konu : Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası ile İlgili Uygulamalar hk.

SAYIN ÜYEMİZ,

Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası (ViOP) işlemleri ile ilgili olarak, yatırım kuruluşları ile müşterileri arasında düzenlenecek çerçeve sözleşmelerde yer verilebilecek hükümlere ilişkin açıklamalar içeren Sermaye Piyasası Kurulu'nun (Kurul) 16.08.2018 tarih ve 32992422-225.99-E.8906 sayılı yazısını Genel Mektubumuz ekinde gereği için bilgilerinize sunarım.

Saygılarımla,

İlkay ARIKAN
Genel Sekreter

Ek: Kurul'un 16.08.2018 tarih ve 32992422-225.99-E.8906 sayılı yazısı.

Sermaye Piyasası Kurulu
Aracılık Faaliyetleri Dairesi Başkanlığı

Sayı :32992422-225.99-E.8906

16.08.2018

Konu :Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası ile İlgili
Talepleriniz hk.

TÜRKİYE SERMAYE PİYASALARI BİRLİĞİ

Büyükdere Caddesi No:173 1. Levent Plaza
A Blok Kat:4 34394 Levent/İSTANBUL

İlgi : 15.08.2018 tarihli ve 817 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazınızda özetle; Birliğiniz üyesi aracı kurum temsilcileri ile 13.08.2018 tarihinde gerçekleştirilen "Genişletilmiş Aracı Kurumlar Meslek Komitesi" toplantısında, Borsa İstanbul Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası'nda (VİOP) mevcut teminat tamamlama uygulaması nedeniyle ortaya çıkabilecek olası sistemik risklerin önlenmesi amacıyla; VİOP'ta gerçekleştirilen işlemlere ilişkin olarak açık pozisyonların tek taraflı olarak, otomatik bir şekilde kapatılabileceği %50 ve aşağısında bir pozisyon kapatma oranının yatırım kuruluşları ile müşterileri arasında düzenlenecek sözleşmelerde belirlenmesine imkân verilmesine ilişkin mevzuat değişikliklerinin yapılması, bununla birlikte mevzuat değişikliklerinin ve akabinde sözleşme değişikliğinin tamamlanmasına kadar geçecek süre ve içinde bulunulan olağanüstü durum göz önünde alınarak bu konudaki belirlemenin, hemen uygulanmak üzere, Kurul ilke kararıyla gerçekleştirilmesinin yararlı olacağı yönünde Kurulumuza başvuruda bulunulmuştur.

Bilindiği üzere, yazınıza konu ekonomik gelişmelerin değerlendirildiği Kurulumuzun 15.08.2018 tarih ve 37 sayılı toplantısında, Birliğiniz inisiyatifiyle 13.08.2018 tarihinde yapılan toplantıya ilişkin notta yer alan öneriler de dikkate alınmak suretiyle, alınan kararlar Birliğinize bildirilmiş, bazı hususlar Borsa ve Takasbank'a yazı ile iletilmiş ve kamuoyuna da bir duyuru yapılmıştır. Ayrıca, Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası Yönergesi'nin 30'uncu maddesi olağanüstü durumlarla ilgili hükümler içermekte olup, Borsa İstanbul ve Takasbank tarafından da gerekli çalışmalar yapılarak kaldıraç oranlarını düşürecek şekilde teminat güncellemeleri yapılmış, böylelikle aracı kurumların ve yatırımcıların maruz kalabilecekleri riskler azaltılmıştır.

İlgide kayıtlı yazınızda da belirtildiği üzere III-37.1 sayılı "Yatırım Hizmetleri ve Faaliyetleri ile Yan Hizmetlere İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ" in çeşitli maddelerinde tezgahüstü türev araç işlemlerine ilişkin olarak özel hükümlere yer verilmiş olup, VİOP işlemlerine özgü düzenlemeler ise temelde Borsa ve Takas Merkezi tarafından belirlenmiştir. Öte yandan mevzuat aracı kurumlar ve müşterileri arasındaki ilişkiyi düzenleyen hükümler bakımından, alınacak teminatın oranı, teminat tamamlama çağrıları ve gerektiğinde ek teminat talep edilmesi veya belirli şartların gerçekleşmesi halinde pozisyonların kapatılması konusunda genel hükümlere aykırı olmamak kaydıyla herhangi bir tahdit içermemektedir. Bu çerçevede Borsa İstanbul ve Takasbank düzenlemelerinde yer almayan hususlarla ilgili olarak, tezgahüstü işlemlere benzer şekilde yatırım kuruluşlarınca karşılıklı hak ve yükümlülüklerin belirlendiği çerçeve sözleşmelerde hükümlere yer verilmesi mümkün bulunmaktadır. Esasen bu hususlar risk yönetiminin de bir gereğidir. Diğer taraftan, hâlihazırda açık olan pozisyonlar için müşteri onayı olmaksızın sözleşme değişikliğine gidilerek işlem tesis edilmesi veya iki taraf arasında yapılmış akde

müdahale edilmesi hukuki tartışmalara yol açabileceğinden, aracı kurum mali yapısını etkileyebilecek ölçüde özel durumların müşahede edilmesi halinde süreçlerin tarafların hak ve yararlarını gözetecek şekilde mutabakatla ve basiretli şekilde yürütülmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

Bilgi edinilmesini ve konunun talep sahibi ilgili üyelerle paylaşılmasını rica ederim.

e-İmzalıdır
Ali İhsan GÜNGÖR
Daire Başkanı